SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

MUISTIO

STM/2789/2017

Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto
Anne Kumpula

15.3.2018

VALINNANVAPAUSPILOTTIEN VALTIONAVUSTUSHAKEMUSTEN ARVIOINTIRYHMÄN ASETTAMISPÄÄTÖS

Laissa asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (valinnanvapauslaki). säädetään valinnanvapauspiloteista, jotka on tarkoitus käynnistää kesällä 2018. Pilottien tarkoituksena on tukea valinnanvapauslain toimeenpanoa jo ennen lain varsinaista voimaantuloa ja siten edesauttaa uudistuksen onnistumista. Piloteissa on tarkoitus kokeilla mallia, joka mahdollisimman kattavasti vastaa tulevan valinnanvapauslain mukaista sääntelyä. Sosiaali- ja terveysministeriö valitsee toteutettavat pilotit ja myöntää valtionavustusta niiden toteuttamista varten.

Hallituksen esitys valinnanvapauslaiksi on annettu eduskunnalle 8.3.3018 ja laki on tarkoitus hyväksyä eduskunnassa kesäkuussa. Laki tulisi voimaan valinnanvapauspilotteja koskevilta osin niin, että pilotit voisivat alkaa heinäkuussa 2018.

Valinnanvapauspilottihankkeelle on asetettu valtakunnallinen ohjausryhmä, joka tukee, ohjaa ja seuraa pilottien toteutumista. Ohjausryhmän alaisuuteen asetetaan valinnanvapauspilottien valtionavustushakemusten arviointiryhmä, jonka tehtävänä on arvioida 15.3.2018 päättyvään valtionavustushakuun osallistuvat hakemukset ja antaa niistä lausuntonsa sekä valmistella rahoitusesitys ministeriön päätöksentekoa varten. Arviointiryhmä toimittaa esityksensä rahoitettavista piloteista ohjausryhmän käsiteltäväksi. Arviointiryhmän toimikausi on 15.3.2018 - 15.5.2018.

Arviointiryhmään asetetaan puheenjohtaja ja 18 jäsentä, jotka edustavat sosiaali- ja terveysministeriötä, työ- ja elinkeinoministeriötä, Kansaneläkelaitosta ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitosta. Lisäksi arviointiryhmään nimetään kolme asiantuntijaa, jotka työskentelevät yliopistoissa sote-uudistukseen ja valinnanvapauteen liittyvissä tehtävissä.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n 1 momentin mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvolain edellytys ei nyt kyseessä olevassa työryhmässä aivan täyty miesten osalta. Arviointiryhmän 19 jäsenestä seitsemän (7) on miehiä, kun vaatimuksen täyttymiseksi olisi tarvittu kahdeksan (8) miesjäsentä.

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi
Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709
e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

Arviointiryhmän tehtävän luonteen vuoksi on erityisiä syitä poiketa mainitun lainkohdan vaatimuksesta. Kyseessä olevaan valtionavustushakemusten arviointitehtävään on valittu henkilöitä sen mukaan, millaista asiantuntemusta tässä arvioinnissa erityisesti tarvitaan ja ketkä ovat perehtyneet hyvin valinnanvapausmalliin. Sosiaali- ja terveysministeriössä näiden kysymysten parissa työskentelevät henkilöt ovat valtaosaltaan naisia, ja muun muassa Kansaneläkelaitoksessa valinnanvapauden tietojärjestelmävalmistelusta päävastuussa olevat henkilöt ovat kaikki naisia.

Arviointiryhmän toimikausi on määritelty kahden kuukauden mittaiseksi ja rajoittuu arvioinnin tekemiseen. Ryhmä ei esimerkiksi ohjaa pilottien toteutusta. Arviointityössä ei painotu sukupuolinäkökulma, vaan arviointityön lähtökohdat ovat pilottisuunnitelmien valinnanvapauslain mukaisuudessa ja pilottien toteuttamiskelpoisuuden arvioinnissa.